

SLOVENSKI NAROD.

gleda vsak dan zvečer, imajo nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogrsko državo za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 3 K 50 h. Za Ljubljano a pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 3 K. Kdor hodi sam pojd, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 2 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za ostanila plačuje se od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se ostanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se štirikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vogove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Glas iz ljudstva.

Občinski odbor v Dolenjivasi pri Ribnici je v svoji seji dne 17. t. m. soglasno sklenil poslati deželnemu zboru sledečo peticijo:

»Občinski odbor obžaluje, da obstrukcija že drugo leto zabranjuje v visokem deželnem zboru vsako stvarno delovanje, ter se v tem popolnoma strinja z mnenjem v. l. g. deželnega glavarja pl. Detela, ki je v deželnozborni seji 9. t. m. izjavil, da smatra obstrukcijo za nevarno orožje, s katerim se sekajo smrtno rane parlamentarizmu in ki nerodi družega, kakor absolutizem in anarhizem, to je splošni nered.

Občinski odbor izraža odkritosrčno željo, da v visokem deželnem zboru prenehajo neplodni prepiri zaradi volilne reforme ter nujno prosi gg. poslance vseh strank, da delajo na to, da preneha pogubna obstrukcija, katera more naši deželi le škodovati.

Naša občina je dala izdelati načrte za prepotrebni vodovod, kateri bi vezal pet vasi ter rabimo za izvršitev tega načrta deželne in državne podpore.

Naši krošnjariji, katerih je mnogo v naši občini, so po neznošnih nakladah, katere morajo letos plačevati, hudo prizadeti.

Poleg vseh drugih naklad morajo plačevati še visoke naklade za mesto Kočevje, zakaj, — nam ni znano.

V tem oziru se popolnoma strinjamo s prošnjo občine Ribnica ter deželni zbor nujno prosimo pomoči, da se pri obrtnem davku na krošnjarstvo odpravijo vsaj naklade na tuje občine in da smejo sklepati in pobirati take naklade samo tiste občine, kjer krošnjariji redno bivajo.

Visoki deželni zbor naj blagovoljuje uvaževati resnične, dejanske in nujne potrebe našega ljudstva ter opusti škodljivo obstrukcijo, s katero ne pridemo do potrebnega miru in resnega dela.

Sledi 16 podpisov.

Velika občina Dolenjavas je tedaj že tretja občina v ribniškem okraju, v klerikalni trdnjavi, katera je odločno obsodila klerikalno brezvestno obstrukcijo v deželnem zboru. Škoda, da klerikalni voditelji niso čuli, s kakim navdušenjem je občinski zastopnik sklenil peticijo in kako ogorčenje se je izražalo nad tistimi poslanci, ki v deželnem zboru tratijo dragi čas in zapravljajo deželni denar. Sedaj celo s tako resnim vprašanjem, kakor je ustanovitev slovenske univerze, navadne norce brijejo.

Deželni zbor kranjski.

IX. seja dne 20. oktobra.

Današnja seja je vzela nagel konec, to pa vsled silno surovega nastopa dr. Šusteršiča in še predno je zbornica prišla do čitanja razupite interpelacije dr. Šusteršiča.

Ko je bil prečitan zapisnik zadnje seje, so klerikalci začeli na nov način obstruirati. Oglasili so se za »popraveke« k zapisniku, v resnici pa so zahtevali, naj se zapisnik falsificira.

Prvi je začel na ta način norce briti dr. Krek. Trdil je, da je v zadnji seji glavar pretrgal sejo, on da je torej imel pravico oglašiti se za besedo, in zato je zahteval, naj se to postavi v zapisnik.

Deželni glavar je postavil dr. Kreka na laž. Bil je klasičen moment, ko je glavar izjavil, da čitanja Šusteršičeve interpelacije sploh ni pretrgal, in da ni imel nobene vzroka čitanje ustaviti. Dovolil je dr. Kreku govoriti, ker je mislil, da hoče kaj formalnega predlagati, namreč konec seje, sicer bi mu ne bil dal besede. (Dr. Tavčar: Torej je zapisnik pravilen! Klic: dr. Krek pa na laž postavljen.)

Baron Schwegel je pojasnil, da je med glavarjevo izjavo in Krekovo trditvijo direktno nasprotje sicer pa če se hoče zapisnik premeniti, se morajo vanj sprejeti vse pri tisti priliki podane izjave. V tem slučaju je treba napraviti nov zapisnik, ki

naj se predloži zbornici in v prihodnji seji.

Zdaj je dr. Krek, spoznaviši da se je sam ujel, začel zavijati svoje besede. Trdil je, da se je v zadnji seji oglašil šele potem za besedo, ko je deželni tajnik Uršič, ki je čital Šusteršičevo interpelacijo, vstal, da bi proč šel. Tega Uršič ni mogel storiti brez glavarjevega dovoljenja.

Toda deželni glavar je zopet postavil dr. Kreka na laž. Izjavil je namreč, da ni videl Uršiča vstati, da mu ni dal v to nikakega dovoljenja in da se čitanje interpelacije ni ustavilo.

Kreku, ki je bil vsled glavarjevih izjav hudo poparjen, je priskočil na pomoč dr. Šusteršič. Ta je tudi trdil, da se je čitanje interpelacije pretrgalo s tem, da je hotel mesto dež. tajnika Uršiča dež. tajnik Pfeifer nadaljevati čitanje. Potem je govoril, da mora zbornica biti vedno sklepčna tudi med čitanjem njegove interpelacije, a večina mora vzdrževati sklepčnost, ne manjšina. (Klic: Vaša interpelacija je torej tako brezpomenbna, da je še sami nečete poslušati!) Končno je zahteval dr. Šusteršič, naj se zapisnik tudi v tem oziru popravi, da je on konstatiral nesklepčnost zbornice.

Baron Schwegel je konstatiral, da s tem, če se menjata dva deželna uradnika v čitanju interpelacije, nikakor ni čitanje pretrgano. Zahteval je, če se zapisnik sploh premeni, se mora vanj sprejeti tudi njegova, v zadnji seji podana izjava. Čitanje Šusteršičeve interpelacije, — ki obsega vsem že davno znano knjigo — pač ne more nikogar zanimati, da bi se del čitaljevim nogam in poslušal. Zahteva, da bi moral kdo to obstrukcijsko interpelacijo poslušati, je popolnoma neutemeljena. Šusteršič ve iz lastne skušnje, da v drž. zboru pri čitanju interpelacij nikdar ni poslancev v zbornici. Opravilnik zahteva, da mora zbornica biti sklepčna pri otvoritvi seje in pri glasovanjih, ne pa pri čitanju obstrukcijskih interpelacij.

Dr. Tavčar je dejal, da je

stvar z glavarjevo izjavo, da brani Šusteršičeve interpelacije ni pretrgal, rešena in dognana in sta popravka dr. Kreka in dr. Šusteršiča neutemeljena, zapisnik pa opravičen. Izrekel je potem svoje zažudenje, kako to, da sta dr. Krek in dr. Šusteršič imela v rokah kopije zapisnika, še predno je bil zapisnik v zbornici prečitan. To je vsekako čudno, danes vidimo, da hoče častita manjšina obstruirati s pomočjo zapisnika. (Zivahno pritrjevanje. Klerikalci zabavljajo.) Zahtevanje, naj se zapisnik popravi (Klici falsificira!), ne pomeni nič drugega, kakor obstrukcijo. Ali je to vsa tista forza, s katero se je dr. Šusteršič zadnjič bahal. (Burno pritrjevanje in veselost.) Tudi ta ni zrasla na lastni detelji. Ta obstrukcija je izraz klerikalne lenobe (Viharno odobravanje.) in je boljše, da se človek umakne v svoj nič, kakor da bi uganjal tako prazne šale.

Glavar Detela graja izraza »lenoba« in »prazne šale« kot ne-parlamentarne. Dr. Šusteršič godrnja tudi ves čas, a ga ni nič razumeti, ker ima glas, kakor ubit lonec.

Dr. Tavčar je konstatiral, da prečitan zapisnik vstreza § 12. opravilnika in je torej vsako flikanje nepotrebno. (Dr. Šusteršič: Vi obstruirate.) To je neumno trditi, da mi obstruiramo. Mi hočemo delati, a vi nečete. Vsi imamo dolžnost v zbornici delati v interesu dežele. (Burno pritrjevanje.) Če ste katoliški in konservativni ljudje, se morate sramovati tiste revolucije, ki ste jo vprizorili v tej zbornici. (Viharno odobravanje in plaskanje.)

Dr. Šusteršič je rekel, da kadar bo napredna stranka v manjšini, ji bo on pokazal stenografski zapisnik te seje. (Dr. Tavčar: Saj ni gotovo, da boste vi takrat v zbornici. (Viharna veselost.) Prepis zapisnika je dobil na ta način, da je vprašal, kje da je tajništvo. (Dr. Tavčar: Vi ste pa strašno nevedni. Dr. Šusteršič: Saj nisem deželni odbornik. Dr. Tavčar: Pa bi radi bili. Velikanska veselost in

smeh.) Naposled je dr. Šusteršič začel kričati, da ima večina dolžnost, skrbeti, da je zbornica vedno sklepčna, da on zastopa 37.000 volilcev (Dr. Tavčar: 200 kaplanov.) in da bo vesel, ko mu ljudstvo odvzame mandat.

Dr. Krek je na dolgo predel, je-li bilo v zadnji seji pretrgano čitanje Šusteršičeve interpelacije ali ne, potem pa je izjavil, da klerikalci tolmačijo svoje dolžnosti po svoje in da je prva dolžnost prememba volilnega reda.

Glavar je na to prekinil sejo, da se domenijo stranke glede sestave novega zapisnika. Čez pol ure je zopet naznanil, da se ni doseglo zedinjenje in da pridejo torej podani predlogi na glasovanje.

Predloga dr. Kreka in dr. Šusteršiča, naj se zapisnik falsificira, je zbornica odklonila in je bil sprejet predlog dr. Tavčarja, da se zapisnik odobri.

Glavar je potem naznanil došle vloge. Ko je povedal, da je dr. Tavčar vložil peticijo občinskih odborov na Jesenicah in v Koroški Beli proti obstrukciji, je Šusteršič začel rentati in vpiti, očitno sta ga ti peticiji grozno jezili.

Potem se je dr. Šusteršič oglašil za interpelacijo na glavarja. Dr. Šusteršič ima hudo jezo na galerijo, ker ploska vedno le večini. Danes je imel dr. Šusteršič na obeh galerijah nekaj izzivačev. Na levi je bilo pet sumljivih prikazni, ki so mu ploskale, na desni pa so bili pasar Kregar, uslužbenec »Gosp. zveze« Bolta, postopač Albin Pavšek, zdravnik dr. Zajc in uslužbenec tabačne tovarne Ciler. Ti so ves čas delali za poslance večine žaljive opazke, tako da je bilo občinstvo galerije že skrajno razburjeno in začelo tudi delati opazke. Omenjeni klerikalci pa so te opazke vlekli na ušesa in jih sporočili Šusteršiču. In ta je hitro napravil škandal. Rekel je, da tiste fige, ki so se zadnjič baje kazale z galerije, eks-

opozicija tako odločno nastopa v parlamentu in odkar zmagujejo osemindesetniki. Odkar imamo ex lex, rekel je Žid, ni treba nikomur plačevati davkov! Žid pa je bil tudi sila vesel, da še letos ni plačal ni vinarja davka, a kmet da bode tudi zadovoljen, ker ne dovolimo »novih« voljakov.

Aha, tako je to!

Po lendavskem shodu odpotoval sem na gornjo stran slovenske »okrogline«, kjer sem nadaljeval znanstvene študije. Ondukaj pa so razmere drugačne. Le v Turnišču sem našel na »notariuša«, še golobradega človeka, kateri se je ponašal v naši družbi, da je on rojen v Segradu« torej rodom Hrvat, »ali je ipak Magjara«. Le Sobota in Sv. Gotard ob Rabi sta dve mažarski gnezdi, kjer imajo oblast Židi in Nemci. Naši Slovenci in Hrvati imajo torej četiri tabore, od koder jim preti nevarnost, Ti mažarski tabori so: St. Gotard, Sobota, Dolnja Lendava in Čakovec. Po vseh so tod Židi bolj redki, torej tudi manj »nevarni«.

(Dalje prih.)

LISTEK.

Osemindesetniki.

Spisal Anton Trstenjak.
(Dalje.)

Dolgo, dolgo smo čakali; nihče ni več upal, da »ne« pride, ali končno nas reši človek in nam naznani na ves glas: »Neši je prišel«. No, vendar je prišel, hajdmo na shod!

In šli so vsi in šel sem z njimi tudi jaz.

Neši*) zastopa v ogrskem parlamentu neko predmetje budimpeštansko, vendar so ga lendavski osemindesetniki, katerim je postal njih zastopnik »premlačen«, povabili z lepimi besedami, da jim pride poročati ta hudi protidualist o političnem položaju ter jih utrjati v načelih najskrajnejše opozicije. Shod je bil mnogobrojno obiskan. Dvorana je bila prenapolnjena, gneča in vročina neznošna. Kmetje in kmetice so čakali celih sedem ur na prihod poslancev, nekateri so prišli po šest ur daleč! Ali vsak je vstrajal na trgu, kjer ga

*) Mažarski: Nossi.

je peklo sonce, kar je mojega spremiljevalca tako udobrovoljilo, da mi je ponosno zatrdil: »Unsere Leute sind gute Achtundvierziger«. Jaz pa sem si zopet mislil: ubogi, nevedni, nepoučeni narod je štafaža. Hrvatom so poslali »cedulje«, pandurji so jim zabíčevali, da se morajo udeležiti shoda. Udeležili so se ga res, ali svojega poslanca niso umeli, kakor ga nisem umel jaz. Ali štafaža mora biti!

Zvonec je zapel in nastala je splošna tihota po ne ravno »sijajni« dvorani. Po običajnem nagovoru in pozdravu stopi na oder željno pričakovani — Neši. Zidje so ga pozdravljali in dajali duška svoji oduševljenosti z eljen-klici, ljudstvo pa je stalo mirno in hladno, vsaj meni se je dozdevalo, kakor da so ga pozdravljali le njegovi rojaki iz Lakoša in sosednjih mažarskih vasi. Neši je govoril, spočetka polagoma, potem pa se je razgrel in razburil. Govoril je

*) Košut je zadnjič govoril v parlamentu »o ogrskem narodu«. In kaj je »ogrski narod?« To ni plemo, to ni skupina ljudi, kateri govore isti jezik. »Narod« (die Na-

dolgo, a kaj je povedal »narod«, na katerega se sklicuje mažarska opozicija, tega nisem popolnoma razumel. Sedaj me je le zanimalo videti, kak utis je napravil govor na poslušalce. Neši je končal, a zopet ni bilo posebnega oduševljenja. Mislil sem si, tolika množica krepkega ljudstva morala bi vendar vsaj nekoliko zaropotati in obvezno upiti, ali vsega tega ni bilo nič. Moji Hrvati so se spogledavali in muzali; gotovo so ga razumeli še manj nego jaz. Eden je vprašal, kaj pa je govoril, a odgovorjenec mu ni znal tega povedati. Shod se je zaključil in zborovalci so se začeli razhajati. Gospoda se je porazgubila v oba lendavska hotela kjer so proslavljali Nešija. Kmetje so pohiteli na svoje dome, mrak je legel na lendavske hiše, a trg je bil zopet prazen in pust, kakor da bi vse prebivalce pomorila kuga. Niti raz hišo, v kateri se je vršil shod, ni vihrala zastava, tako da nisem imel niti te

tion), pravijo Mažari, to je v političnem oziru narod, plemo, katero tvori državo. Ako se torej govori o ogrskem narodu, treba je misliti, da so to vsi narodi ogrske krone kot Mažari. Tako znajo »misliti« Mažari.

sreče, da bi videl blaženo mažarsko zastavo.

Jaz pa sem se še toliko časa držal Žida, da mi je raztolmačil govor. Rad je sicer to storil, četudi je bil njegov govor lakonski. Počutil me je kratko in jedrnat tako-le: »Veste, mi hočemo biti svoji, neodvisni, samostalni«. Dejal sem mu: »Saj ste svoji gospodarji in samostalni«, ali Žid je zmajal z glavo, češ, da to ni nič. Kako si je mislil in predočeval, kakšna bode ta mažarska samostalnost, tega mi ni vedel razjasniti. Živo je mahal z rokami in hvail na vse pretege Nešija, zatrjujoč, da ima vanj popolno zaupanje in da bode prihodnjič volil samo »ultra-nacionalca«. Kar brez bresledka se je zaklinjal, da je sovražnik Avstriji in da se »Ogrom« poleg Avstrije slabo godi. Čudno se mi je zdelo, da ogrskih Slovanov ali sploh Slovanov ni omenil niti z besedico. Z nami je morda ta Jud že napravil račun, toda brez nas. Obraz se mu je svečil od miline, ko mi je začel hvaliti, da se Mažarom še nikoli tako dobro ni godilo, kakor to leto, ko

stirajo samo v fantaziji dr. Tavčarja. (Klici: Saj je sam videl!) Kar pa se je danes zgodilo, zahteva najstrožje justice. Agent delniške pivovarne Rojnik je na galeriji rekel, da on (dr. Šusteršič) dela za svoj žep. (Hribar: Kdo je slišal to?) Slišal tega nisem, a povedalo se mi je. Šusteršič je zahteval, da glavar to stvar preišče in klicatelja enkrat za vselej odstrani z galerije. (Vzlic opetovanim pozivom ni hotel Šusteršič imenovati svojih prič. Pač pa je razsajal in psoval g. Rojnika na naj-surovejši način na splošno ogočanje poslancev in občinstva.)

Tudi dr. Krek se je oglasil za interpelacijo in sicer zastran disci plinarne preiskave, v kateri se na haja Jaklič. Trdil je, da so poslanci deležni imunitete tudi pri obdvevanju z volilci. (Dr. Tavčar: Le kadar je dež. zbor). Okrajni šolski svet pred laga, naj se Jaklič in njegova žena premestita. Jakliča se preganja. (Dr. Tavčar: Saj ga nismo mi obsodili, nego sodišče), tako da je bil kaznovan (Dr. Tavčar: Le povejte, da je bil kaznovan, ker je falsificiral pooblastila.)

Zdaj je nastal škandal. Šusteršič je začel kakor pijan hlapec rjuti na večino: Vi ste že na stotine pooblastil falsificirali. Narodnonapredni poslanci so ogorčeno protestirali. Dr. Tavčar: Vi nesramni lažnik! Dr. Šusteršič: Cele kupe ste falsificirali pri obč. volitvah. Hribar: Kje imate dokaze? Dokazite! Če ne ste lažnik. Dr. Tavčar: Vi ste nesramni lažnik.

Šusteršič je skakal po zbornici in tulil, glavar pa je zapustil svoj sedež in zaključil sejo.

Z galerije se je nekaj zaklicalo v dvorano. Šusteršič je začel tuliti na galerijo: S palico Vas bomo segnali. Na galeriji so se mu smejali in krohotali in ploha raznovrstnih klicev se je vsula na njega. Šusteršič je skočil proti vratom, da bi šel na galerijo, a svojega namena ni izvršil, nego se vrnil v dvorano. To je bila zanj prava sreča, zakaj občinstvo je bilo tako razburjeno, da bi bilo dr. Šusteršiča za ušesa vleklo po stopnicah in ga vrglo na cesto, in tepen bi bil dr. Šusteršič kakor pes.

Prihodnja seja je naznanjena za danes teden.

Hrvatska stranka prava se ne združi s čisto stranko prava.

Čista stranka prava, katere vodje sta dr. Josip Frank in Evgenij Kumićić, je na svoji veliki skupščini dne 11. t. m., kakor je znano, sklenila, da se pod gotovimi pogoji zedini z ostalo opozicijo, združeno v hrvatski stranki prava. Ker je čista stranka prava vključno z združitvi ven-

dar še hotela pridržati svojo samostalno strankarsko organizacijo, so se takoj pojavili dvomi, da bi se doseglo dejansko edinstvo obeh kril stranke prava. Ti dvomi so se tudi uresničili! V soboto, dne 17. t. m. je sklepal središnji odbor stranke prava, da-li se naj sprejme čista stranka prava v edinstveno organizacijo in odločil, da se čista stranka prava v interesu narodne obrane ne more sprejeti v vrste združene opozicije. V komunikaju, katerega je izdal v tem važnem zaključku osrednji odbor, se naglašja, da je stranka prava, ki je nastala potom zedinjenja vseh neodvisnih hrvatskih opozicijskih elementov, popolnoma nova stranka brez vsakih strankarskih tradicij, ki temelji na hrvatski narodni in državni individualnosti in slovanski vzajemnosti, ki se naj v prvi vrsti javlja v gorkih simpatijah do bratov Srbov in Slovencev. Čista stranka prava ni sprejela tega programa ter je še na zadnji svoji veliki skupščini sklenila, da pridržijo svoje posebno strankarsko stališče. Jaeno je torej, da ona ni stopila v vrste hrvatske stranke prava, ker se ni postavila na temelj, na katerem je ta stranka nastala. Hrvatska stranka prava bi s pristopom čiste frakcije postala samo številnejša, ne pa močnejša in bi zanesla samo nesoglasje in razpor v vrste stranke prava. Z ozirom na to ni kazalo, da bi se sprejela čista stranka prava v edinstveno organizacijo. — Osrednji odbor je nato še zaključil, da se ima takoj pričeti z vsestransko organizacijo in se je v to svrhu enoglasno izbral strankinim tajnikom g. Stjepan Radić in poseben odbor treh oseb, katerim se je poverila naloga, da skupno s predsedništvom izvedo organizacijo. Dasi se torej ni dosegla popolna edinost in sloga vseh hrvatskih oporbenih strank, vendar se je nadejati, da se ne bode pojavila znova ona huda strankarska borba, katere se je še nedavno z vsa silo vodila med čisto frakcijo in med drugim opozicijskimi elementi.

„Pridiga“ nemškega cesarja.

Svet je bil dosedaj vajen, slišati nemškega cesarja govoriti o vseh mogočih stvarih, o katerih kaj razume ali tudi — ne. Tudi z verskimi vprašanji se je že javno bavil, toda le apologetično. V nedeljo pa je imel pravcato pridigo. Govoril je sicer le za svoja sinova, princa Avgusta Viljema in Oskarja, ki sta bila ta dan birmansko. In nad tem bi se morda ne soodtikal, kajti v rodbinske

zadeve bi se tudi pri vladarjih ne smel nihče vmešavati, če bi ne bil cesar Viljem namenoma govoril »skozi okno«, tako, da prinašajo vsi časopisi njegovo kapucinado. Ni verjetno, da bi bil cesar Viljem tako nečimern, da bi le zaradi slave dajal v javnost svoje rodbinske razgovore. — Govoril pa je tako le: »Moja ljuba sinova! Današnji dan je v duševnem oziru vzporediti z dnevom, ko častnik ali vojak prispeže na zastavo. Vidva sta danes takorekoč postala v veri polnoletna (?). O brambci, orožju in pripravah, ki jih naj rabita, so vaju učile spretno roke. Nalašč govorim v vojaškem smislu, ker menim, da tudi vidva poznata lepo pripodobo, v kateri se kristijan primerja z vojakom. Vidva bodeta gotovo to, kar sta danes obljubila, tudi izpolnila. Po pravici je vajin duhovni učitelj v svojem nagovoru povdarjal, da morata postati osebnosti. To je točka, ki pride po mojem mnenju pri kristijanu v vsakdanjem življu največ v poštev, zakaj brezdomno smemo reči o Zveličarju, da je bil najbolj osebna (?) osebnost, ki je sploh kdaj hodila med ljudmi na svetu. Pri pouku sta čitala in slišala o mnogih velikih ljudeh; ti so vaju povzdignili in navdušili. Toda vkljub vsemu temu so samo človeške besede (?), in nobene človeške besede niso enake katerikoli besedi našega Gospoda. Nikoli ni človeška beseda dosegla, da bi ljudi vseh stanov in narodov enakomerno navdušila za isti cilj, da bi si prizadevali, mu postati enaki, da celo življenje zanj dati. Ta čudež si je le tako razlagati, da so njegove besede večnega življenja. Po lastnih izkušnjah smem zatrjevati, da je glavna točka, okoli katere se suče človeško življenje, posebno življenje, polno odgovornosti in skrbi, samo le edino v stališču k našemu Gospodu in Zveličarju. Ne more biti dvoma, Gospod živi še danes kot cela osebnost (?), ki se ne more ignorirati. Gotovo, rad verjamem, da je mnogo ljudi mnenja, da je v današnjem modernem življenju nemo-goče, se tako natančno baviti z Zveličarjem ter se nanj ozirati, kakor poprej; toda edini pomočnik in rešitelj je in ostane Zveličar. Svetujem vama eno iz celega srca. »Gibajta se in delajta brez prenehanja. To je jedro krščanskega življenja. Najhujše bo kaznovan, kdor ničesar ne dela, drvi s tokom in pusti druge delati.« — Birmansko princa morata biti že precej konfuznih jezuitskih nazorov, ako sta razumela gostobesednega »papana.« Svojo birmansko govoranco je zaključil: »Da bi vama ne manjkalo Bog in njegova milostna pomoč, v ta namen izpraznim o danes kozarce.« Sodeč po dolgo-

vezni govoranci, se ni pripetilo to šele prvič kozarcem. In potem je razglasil korespondenčni biro celemu nemškemu svetu ta »važni dogodek«.

Politične vesti.

— Državni zbor se baje skliče teden poprej, kakor je bilo prvotno določeno, ako se ogrska kriza še ta teden reši.

— Mladočehi so ustanovili konzorcij za tiskarno in založništvo v Pragi. Konzorciju načeluje posl. Kramář. Konzorcij je že kupil neki tednik.

— Zaradi ustanovitve maloruske gimnazije v Stanislavu so imeli včeraj poljski državni in deželni poslanci shod ter se izrekli proti ustanovitvi.

— Kriza na Ogrskem. Odsek deveterice je dovršil vojaški program, ki bo podlaga za rešitev krize. Glavna pridobitev je uvedba madžarskega razpravljalnega jezika pri vojaških sodiščih. Ker pa dandanes le malo avditorjev zna madžarsčino, se bo ta novotarija uvajala polagoma. V vojaških vzgojevališčih bo madžarski učni jezik za humanistične predmete. Program se obelodani jutri, in če bo opozicija z njim zadovoljna, bo kriza takoj rešena.

— O obisku belgijskega kralja na Dunaju se oficijozno zatrjuje, da nima namena, ublažiti razmerja kralja napram hčerama, grofici Lonyay in princezinji Lujizi Koburški. Tudi zaradi Kongo države ni bilo razgovora. Kralj Leopold je le hotel avstrijskemu cesarju pokazati svoje — prijateljstvo in spoštovanje.

— Dogodki na Balkanu. Turška vlada pripravlja odgovor na zadnje avstro-rusko reformno noto. S tem bo seveda le znova zavlekla izvedbo reform. Ministrski svet je dovolil za zgradbo vasi, šol in cerkev v štirih evropskih vilajetih 50.000 turških funtov.

— Italijanska ministrska kriza se odloči v današnjem ministrskem svetu. Na odstop sili posebno minister Morin, pa tudi Zanardelli je tako bolehen, da ne more več ostati na krmilu.

— Imenovanje Merryja del Valla državnim tajnikom se oficijozno potrjuje. Novi tajnik postane v konzistoriju dne 12. novembra kardinal. Z njegovim imenovanjem je več kardinalov skrajno nezadovoljnih, a najbolj je baje nezadovoljna Avstro-Ogrska.

— Nuncij Taliajni je odpoklican z dnem 9. novembra z Dunaja, da sprejme iz rok papeža kardinalski klobuk. Njegov naslednik bo najbrže nadškof in partibus Pa-

gatelli del Monte, ki je sedaj nuncij v Bruslju.

Dnevne vesti.

V Ljubljani. 20 oktobra.

— Shod vseh slovenskih odvetnikov se bo vršil v Ljubljani to nedeljo, dne 25. oktobra v dvorani mestnega občinskega sveta ob 10. dopoldne. Spored tega shoda bomo v kratkem objavili. Kakor se nam poroča, se je že na prvem shodu vseh slovenskih odvetnikov, ki se je vršil v Ljubljani leta 1898. v prilog jezikovne enakopravnosti pred višjim deželnim sodiščem v Gradcu, sprožila misel vsvariti organizacijo slovenskih odvetnikov v skupno zvezo, ki bi imela namen varovati stanovske in narodne težnje slovenskih odvetnikov pred vedno množičimi se napadi. Razmere se od tistega časa niso zboljšale ter so se najprvo začele na Štajarskem obračati očividno na slabše. Najnovejši dogodki pa, ki nam prihajajo dan za dnevom iz Koroškega, kažejo, da se hoče tu slovenskim odvetnikom zanikati pravica eksistence in da se tam slovensčina kar naravnost meče pred prag justice. Shod slovenskih odvetnikov bodetorej brez dvoma jako umestna manifestacija proti tem razmeram in želeli je, da se na njem pokaže solidarnost vsega slovenskega odvetništva proti agresivnim namenom naših nasprotnikov in vlade. Pripravljalnemu odboru stoji na čelu g. dr. Karol Triller, odvetnik v Ljubljani, kateri daje tudi vsa potrebna pojasnila.

— Volilna reforma. Z deželne se nam piše: Klerikalci so se silno potrudili, da bi dobili kar mogoče mnogo peticij za splošno in enako volilno pravico. Vločili so jih prav malo, kajti čim so ljudje začeli razmišljati o stvari, so se tudi začeli volilni reformi ustavljati. Kmetje že sedaj popolnoma v rokah svojih poslov in še vesel mora biti, da jih sploh dobi. Zdaj naj pa posli še javne zadeve dobe v oblast, tako da bo kmet-gospodar popolnoma od njih odvisen. »Slovenec« trobi v enomer, kako kmet želi, da se volilni red premeni. No, če klerikalni kmetje res tako hrepene po volilni reformi, naj se postavi narodna stranka na stališče, da se mora ob enem z deželnim volilnim redom premeniti tudi obč. red. To je hitro narejeno. Samo § 1. obč. reda se spremeni — in videli bodete, kako se oborože kmetje s kosami in vilami in konec bi bilo vsem volilnim reformam. Sicer pa če je klerikalcem toliko za »pravico« zakaj ne predlagajo premembe občinskega volilnega reda v smislu plošne in enake

Opatov praporščak.

Zgodovinska povest. — Pisal F. R. XXVI.

Več mesecev potem, ko je bil Rovana vložil svoje pritožbe, je prišel v Zatišje glasnik reinskega opata, vizitatorja Angelusa in kakor blisk se je raznesla vest, da je prišel dan odločitve.

Glasnik reinskega opata je prinesel celo vrsto pisem, za opata Albertusa, za prijorja Markvarda, za senijorja Andreja in za Rovana. In ta pisma so pomenila mnogo. S temi pismi je vizitator Angelus naročil opatu Albertusu, da mora priti na odgovor v Rein, Rovana je naročil, da mora priti tja kot priča, prijorju Markvardu in senijorju Andreju pa je naročil, naj pošljejo menihi sedem bratov v Rein, ki bodo pooblaščenici ne samo povedati svoje pritožbe proti opatu, nego tudi voliti novega opata.

Opatovi nasprotniki so triumfirali in vse ljudstvo se je veselo ž njimi, da se vendar iznebi božje šibe v duhovski obleki.

Opat in vojvodinja Virida sta napela zadnje moči, da bi preprečila grozečo nesrečo. Opat je najprej sam poskušal pregovoriti menihe, da bi poslali v Rein njemu nakonjene može, ki bi ga branili, povrh je pa še voj-

vodinja poklicala različne uglednejše menihe k sebi in jih skušala pridobiti za opata. Prekanjeni menihi pa niso hoteli pokazati prave barve. Zagovarjali so vojvodinjo, da so prijatelji opatovi in ji svečano obljubovali, da bodo volili po svoji vesti, in kakor jim bo narekoval sveti Duh. Vojvodinja se je dala s temi izgovori pomiriti, opat je pa poznal svoje ljudi in je dobro vedel, da za temi obljubami ničesar ne tiči.

Dne 6. julija l. 1405 so se zbrali menihi v veliki dvorani zatiškega samostana, da izvolijo svoje pooblaščenice. Navzočen je bil tudi cesarski notar Andrej Leutwin iz Ljubljane, ki je sestavil zapisnik, in navzočen je bil tudi opat. Menihi so se napram opatu vedli jako spoštljivo in izredno prijazno, tako da je ta gojil novo nado, da zmaga.

Toliko bolj ga je podrl izid volitve. Izvoljeni so bili sami najhujši njegovi nasprotniki, na čelu jim prijor Markvard. Ko je cesarski notar naznanil izid volitve, je opat ves besen planil po konci in zaklical presenečenim menihom:

— Še me niste odstranili in tudi če me strmoglavite, pride dan, ko vam to plačam.

Menihi pa so hinavsko zavijali oči, zdihovali, da jim dela opat krivico, in zagovarjali, da so volili tako,

kakor jim je veleval sv. Duh. Ko pa je opat odšel, niso več prikrivali svoje radosti in so v zatiških krčmah slovesno praznovali svojo zmago.

Opat se je bil koj po volitvi peljal v Št. Lambert, kjer je imel z vojvodinjo Virido dolgo posvetovanje. Vojvodinja je takoj pisala vojvodi Viljemu in ga prosila, naj se zavzame za opata in mu vsaj zagotovi dostojno eksistenco, če bi ga že kapitelj odstavil.

— Ali ni nobenega sredstva, da bi se vsa stvar preprečila, je končno vprašala Virida.

— Edino sredstvo, je dejal temnogledi opat, je to, da bi Rovana ne prišel pričat. Ali kdo naj to izposluje?

— Kaj ko bi ga povabila k sebi in ga nagovorila, naj ne gre v Rein. Morda bi se ga dalo pridobiti.

— Morda... sicer ne verjamem, ali poskusi se to vendar lahko.

Vojvodinja ni odlašala in je poslala svojega dvornika viteza Barlettija do Rovana. Ker je Barletti Rovana zastavil svojo častno besedo, da se bo neovirano vrnil na Smreko, je Rovana res prišel.

Ponosno je stal pred vojvodinjo in se vljudno, a možgato priklonil njej in Margareti, ki je morala na izredno

željo vojvodinje biti navzočna pri tem pogovoru.

— Slišala sem že mnogo o Vaših sposobnostih in vrlinah, gospod Rovana, je začela vojvodinja. Pravil mi je o njih gospod opat. Vi mislite, da je Vaš sovražnik. A temu ni tako. Opat je Vaš prijatelj.

— O opatovem prijateljstvu, presvetla vojvodinja, sem se že sam prepričal, je z bridkim usmevom dejal Rovana.

— Vi delate opatu krivico, go spod Rovana, je ugovarjala vojvodinja. Veliko krivico mu delate.

— Če ste me zato poklicali, presvetla vojvodinja, da bi mi pripovedovali o opatovem prijateljstvu, potem dovolite, da grem. Kar je meni opat storil, to se da pravzaprav poravnati samo s krvjo, ali na dvoboj ga ne morem pozvati, ker je duhovnik, ubiti ga pa nečem, ker nisem razbojnik, nego pošten mož.

— Saj bi se vendar lahko poravnali z njim, gospod Rovana, je menila vojvodinja.

— Nikdar! je zaklical Rovana. In ko bi moral živ na grmado — zadoščenje moram dobiti vsaj v tej obliki, da bo opat odstavljen.

— Premislite, je prigovarjala vodvodinja Rovanu, predno greste v Rein. Če ostanete tu in pustite, da se menihi med seboj poravnajo, vam

obljubim, prositi vojvodo Viljema, da vam podeli plemstvo.

— Hvala, presvetla gospa, je kratko in zaničljivo odgovoril Rovana. Jaz sem rajši značajan človek brez plemstva, kakor plemič brez značaja.

— In tudi dobro službo bi vam preskrbela. Lahko bi postali oskrbnik pri vojvodi Viljemu...

— Torej podkupiti me hočete, se je razrdil Rovana. Kaj mislite, da nimam nič časti v sebi, ker nisem plemič. Opat Albertus je za služil vešala. Zakaj sem mu prizanašal, tega sam ne razumem. Ali zaklinjam se —

Nakrat je Rovana umolknil in obesil glavo. Vojvodinja se je začudeno obrnila, da vidi, kaj je vzrok, da je Rovana umolknil in videla, da je bila Margareta proseče sklenila roke in da je s svojim milim pogledom Rovanu prestrigla nit govora.

Čez velo lice vojvodinje Viride je šinil rahel smehljaj in obšlo jo je neko veselo čustvo.

— Torej ti je vendar priti do živega, moj tonosni fantič, je šepetala sama zase in sedaj vem, da ne pojdeš v Rein.

Vojvodinja ni Rovana več za drževala. Odslavila ga je s prav prijaznimi besedami in istotako Margareto, potem pa poslala po opata

volilne pravice. Vsaka hiša se vendar začne pri tleh [zidati — naj se tudi volilna reforma začne najprej pri občinah, potem naj pride na vrsto dež. zbor. To je vendar preveč neumno, da bi naši hlapi bili pač zmožni in poklicani odločevati v zadevah, ki se tičejo cele dežele, pri občinah, katere vendar poznajo, pa bi ne imeli ničesar govoriti. Torej: na noge klerikalci in povejte, kako je s premembo občinskega volilnega reda in kako mislite o ti stvari.

— **Še enkrat cenitev zemljišč**, ki so bila v svrhu zgradbe nove železniške proge Jesenice-Gorica razlašena v davčnih občinah od Dobrave do Bohinjske Bistrice. — Pred nedavnim časom smo poročali, kako škandalozno je postopala cenilna komisija z razlašenci zemljišč, ki se bodo potrebovala za novo proggo. Sedaj pa nam je znan tudi vspeh te »strokovnjaške« komisije, namreč višina odškodnine za posamezne parcele in druge predmete. Ta odškodnina pa je tako nizka, da ponekod ne doseže niti ene tretjine polnega nadomestka, katerega predpisuje zakon. Skoro bi si upali trditi, da so Rusi tam gori v mrzli Sibiriji bolje cenili ledeni in sneženi svet za železniško proggo, kakor pa naše slavno železniško vodstvo naš svet, ležeč v priznano najlepšem delu Kranjske od divnega Vintgarja mimo čarobnega Blejskega jezera pa tja v romantično bohinjko dolino! Tujci naselniki, ki znajo ceniti naravno krasoto naših krajev, so dosedaj vedno plačevali dobre cene za svet, zlasti za parcele ležeče ob Blejskem jezeru ali v njegovi bližini. Sedaj pa pride država in hoče plačati komaj tretjino naravne cene, ne meneč se za to, da raztrga parcele tako, da preostali kosovi izgube skoraj vso vrednost! Tako torej država s kapitalom, ki bo gotovo dobro investovan, pritiska na cene domačih zemljišč ter oškoduje menda v narodnogospodarskem interesu domače posestnike! Seveda, domačin naj da svoj skromni košček sveta za slepo ceno, tuji podjetniki pa naj dobe milijone! Posestniki, ki so v ožgled gospodarske koristi nove proge stavili primerno nizke zahteve, so sedaj opravičeno ogorčeni ter so vložili priliziv zoper tako sramotne odškodnine ter zoper škandalozno postopanje cenilne komisije. Izmed premnogh slučajev naj bodi dovoljeno navesti le nekatere. Neki posestnik naj bi dobil za svoj prostor tik pred svojo z deskami krito hišo, po katerem bo drdral vlak: za prostor 33 m², za vedno nevarnost pred požarom, za neprijetni strah in ropo tanje itd. za vse skupaj odškodnine; 15 kron 80 vinarjev, beri in piši: petnajst kron in 80 vinarjev! Denar mora iti iskati v daljno Radovljico, kupiti kolek in piti »likof« za to visoko odškodnino! Neki drugi posestnik bi bil že večkrat lahko prodal svoj jako ugodno ležeči travnik po 6 kron za en kvadratni seženj, kar more lahko dokazati in kar je o priliki komisije povdarjal Železnica pa mu boče ta travnik pretrgala čez sredo ter mu hoče plačati za en kvadratni seženj komaj 1 K 80 v., ne meneč se za to, da preostala kosa, ker sta potem preblizu železnice, nimata nikake cene kot stavbišče. Možu se je, ali se bo na ta način zgodila očividna krivica! Zopet drugi posestnik — čebelorejec — ima čebeljak, ob katerem se živi, kar nima družega premoženja. Zahteval je za čebeljak 1000 kron, gotovo skromna svota za moža, ki mora ob njej živeti, kakor je sedaj živel ob čebelnjaku. Sodišče pa mu je odmerilo za vse skupaj 360 K 94 v. S to bagatelo si seveda ne more kupiti niti pripravnega sveta, kaj še da bi postavil čebeljak! Eden izmed onih famoznih zvedencev — slavni Nemec iz Kamnegorice — je možu celo rekel: »E, saj čebele tako nič not ne nesejo.« Kaj ne, tako se pospešuje veselje do čebeloreje med ljudstvom? Mož pa naj gre s trebihom za kruhom! Takih kričečih slučajov je vse polno ter so se obraz-

ložili v prizivu. Zlasti pa so prizadeti posestniki parcel, ležečih ob Blejskem jezeru. Tujci plačujejo tukaj svet za en kvadratni seženj od 10 K naprej, železnica pa hoče vsled omejenone sodniške odmere plačati po vprečno od 1 K do 3 K za en kvadratni seženj! Poleg tega pa še parcele raztrga, tako da preostali deli izgube vrednost. Nočemo rabiti izraza za tako početje, ki nam sili v pero, pač pa samo konstatujemo, da boče — kakor se čuje — država dala relativno več podpore po povodnji prizadetim — katerim tega ne zavidamo —, kakor pa hoče za razlašeni svet tukajšnjim posestnikom dati denarja, ki se ji boče dobro obrestoval! Uložili smo poleg priziva tudi prošnjo na visoko c. kr. železniško ministrstvo, naj bi tudi isto upoštevalo ta dejstva. Sedaj pa prosimo še naše gospode poslance, naj se blagovolijo nujno in energično zavzeti za to zadevo, da ne bodedo trpeli tako eminentne gospodarske škode! Končno si usojamo še odločno protestirati proti temu, da železniško vodstvo, oziroma podjetništva kar protipostavno razkosa vajo svet, dasiravno priziv še ni rešen!

— **Koroški deželni zbor.** Na predlog posl. Steinwenderja se je sklenilo, vračunati okrajnim šolskim nadzornikom, ki služujejo 10 let, od 500 K osebne doklade, 250 K v penzijo. Pri tem pa so izključeni okrajni šolski nadzorniki, ki so obenem državni uradniki. — Za deželno riborejsko društvo se je dovolilo 600 K podpore. — Kmetijski zimski tečaj se ustanove v Špitalu in v Velikovcu že jeseni 1904 ter je dovolil deželni zbor v ta namen 2000 kron. Deželnemu šolskemu svetu se je poverilo, da dovoli štirim ljudsko šolskim učiteljem za šolsko leto 1903/4. in 1904/5. dopust s celo plačo, da se pripravijo za izpit za mešč. šole. Končno se je na predlog dr. Steinwenderja sklenilo, dovoliti funkcijske doklade tudi za paralelke, ekspozitive in ekskurendne šole.

— **Učiteljske vesti.** Absolvirana učiteljska kandidatinja gđ. M. Detonijeva je nastavljena kot provizorična učiteljica v Rovtah.

— **Repertoir slovenskega gledališča.** Danes se poje prvič v sezoni opereta V. Parme »Amaconke«, ki se pravkar pripravlja tudi v Zagrebu. Opereta se v petek ponovi. V nedeljo sta dve predstavi: Popoludne »Lepa Lidca«, zvečer opera »Otello«.

— **Profesor Jakob Žnidaršič** †. Iz Sarajeva nam dohaja vest, da je tamkaj 19. t. m. umrl starosta sarajevskih Slovencev, gosp. Jakob Žnidaršič, profesor na veliki gimnaziji. Pokojnik, katerega izgubo bodo bridko čutili sarajevski Slovenci, je bil ves čas svojega življenja vrl in navdušen narodnjak, ki si je, dasi živeč daleč od svojega doma, ohranil gorko srce in ljubav do rodnega je zika in rodne svoje zemlje. V mladih letih je bil marljiv sotrudnik našega lista in še kot profesor je pisal za »Slovenski Narod« več podlistkov. Rajnki se je tudi živo zanimal za politične odnose na Slovenskem in jim posvečal največjo pozornost. Ko je bil imenovan takratni vrhbosanski kanonik Jeglič v Sarajevu ljubljanskim škofom, je bil pokojni Žnidaršič oni narodnjak, ki je šel k Jegliču in ga rotil, da naj kot bodoči škof vpliva na politikujoče duhovnike v pomirljivem duhu. Jeglič mu je obljubil, da bo ukrotil bojevite kaplane in z vsemi močmi deloval na ublaženje političnih nasprotstev. Škof te obljube ni spolnil. To je idealnega rodoljuba hudo bolelo in pisal je nam, da je vsled tega izgubil popolnoma vevo v značajnost in rodoljubje tako škofa Bonaventura, kakor duhovščine sploh. Bodi vrlenu rodoljuba lahka bratska zemlja in blag spomin!

— **Narodna čitalnica v Ljubljani** priredi svojim p. i. članom v soboto, dne 24. t. m. ob 8 uri zvečer v veliki društveni dvorani v zvezi z vojaškim koncertom »Vinsko poskušnje«. — Odboru posrečilo se je dobiti šest najboljših vrst vina iz deželne kleti, katero se boče potem prodajalo deloma na ta način, kakor se to vrši v dež. kleti deloma pa v manjših buteljkah. Povdarja se, da odbor ne išče pri tem nikakega dobička, marveč so dolo-

čene lastne cene. V svrhu te priveditve sestavljal se je pod načelništvom gospe Berte dr. Trillerjeve po seben damski odbor. — V slučaju, da se boče razvilo dovolj življenja, improviziral se boče ples. — Gostje, vpeljani so društvenih članih, so dobro došli.

— **Slovensko trgovsko društvo** nasnanja še enkrat svojim članom, da otvori jutri v sredo steno-grafični tečaj. Poučevalo se bo v društvenih prostorih; začetek ob pol 9. uri zvečer.

— **Podelitev koncesije.** Restavratery Josipu Ažmanu na Bledu in v Bohinjski Bistrici se je podelila koncesija za vožnjo z omnibusom s kolodvoru v Lescah v Bohinjsko Bistrico.

— **Na opeklinah je umrla** včeraj v tukajšnji bolnici hišna Ivana Pušavčeva iz Kranja. Ista je 19. t. m. pri likanju sobe pala preko goreče petrolejeve svetilnice; na mah so se vnela njena krila, da je bila hipoma vsa v plamenu. Opečena je bila na vsem telesu, da ji tudi zdravniki niso več mogli pomagati.

— **Kako je nujna lekarna na Jesenicah!** Piše se nam: Tovarna na Savi je z 17. oktobrom svojo lekarno opustila in dobiva potrebna zdravila iz lekarne v Radovljici. Kakor znano, ima samo tovarna na Savi okoli 1800 delavcev. Ako pa jim pristejemo še otroke in žene, potem je okoli 2500 u d ov bratovske skladišne. Bratovska skladišnica je tedaj postavila provizijonista, da boče hodil vsaki dan ob pol 3 vlakom v Radovljico po zdravila in je zvečer ob pol 7. uri razdelil v tovarniški bolnici. Prvi dan, ko je prišel mož samo s 17 recepti v lekarno v Radovljico, se je lekarnar kar vstrašil, in je dejal: »To mi ni mogoče do pol 6. ure izvršiti; morala bi biti dva, ako hočeva reč gotovo narediti; delal pa bodem vso noč, da boste zdravila vsaj jutri po pošti dobili.« Ravno sedaj imamo malo bolnikov, pride pa čas, ko ima sama tovarna 70 do 80 bolnikov na dan! Kaj bo naredil potem lekarnar, ako samo za 17 receptov potrebuje ves popoldan in celo noč? Ubogi bolniki bodo morali po 2 do 3 dni čakati na zdravila! Davkoplačevalci in delavci še enkrat javno zahtevamo, da pride kakor hitro mogoče lekarna na Jesenice, prsilili pa ne bodedo nič več, ker se nam neusmiljeno in trdovratno duri zapirajo.

— **Nesreča avtomobilistov pri Beli peči.** Na klanu pri Beli peči bi se bili pred kratkem skoro ponesrečili avtomobilisti, ki so se peljali iz Trsta na Dunaj. Pokvarila se jim je zavora na avtomobilu. Ista je vsled tega bliskoma zdrčel po cesti navzdol in z vso silo trčil poleg belopeške tovarne v neko drevo in poleg stoječo vodno korito, na kar se je vstavil. Avtomobil je močno poškodovan, avtomobilistom — bila sta dva gospoda in dve dami — se ni ničesar zgodilo.

— **Iz Mokronoga** se nam piše: Baron Berg, v celem okraju znan in priljubljen mož, je prodal svojo krasno, gospodarsko najlepše urejeno veleposestvo. Čudili smo se da je imovitosti mož to storil. Kupci bodo veleposestvo razkosali in prodali. Tudi škof Anton Bonaventura je med kupce. Oa hoče baje nakupiti grajsko poslopje, da se tamkaj naselje neke iz Francoske pregnane nune. Pa je res treba še nekaj samostanov več v deželo! Toliko samostanov že imamo, a jih še ni zadosti! V Tellu pravi Schiller, da se mu zdi, kadar vidi nastopati menihi, kakor da bi se zbirali gavrani okoli mrtveca. Tak mrtvec bo skoraj slovenski narod! Gospodarsko trden narod ne trpi takih požeruhov med sabo. Med svobodomiselnim naprednim narodom se ne naseljujejo izgnani menihi. Slovenski kmet, ta potrpežljiva para, ki se dá pri volitvah duhovniku okolo prsta oviti, ki ponuja drugo stran lica, če je udarjen na eno, — ta je dobra sosedščina menihom in nunam. K nam prihajajo ti ljudje iz krajev, iz katerih so jih izgnali. Tukaj se čutijo varne. — Seveda ti ljudje ne bodo živeli samo od seboj prinešene premoženja. Skoro se boče pokazal vampir, ki boče sesal narodovo kri. — In če tudi, samo da bi se rešila naša narodnost! — Prav gotovo se bo! Ubogi narod, gmotno in duševno ubog narod je najmočnejši va ruh svoje narodnosti seveda! Nemcem, Lahom ni treba biti v skrbi, da bi nas ne potujžili in naših pokrajinj ne dobili v svojo oblast! Sveta katoliška cerkev bo vse uredila, tako da boče lahko udušiti vsak še tako smel slovenski pokret, ali pa bo celo sama to delo opravila, kakor je opravila sedaj na Koroškem. Moli in delaj slovenski kmet, za vse drugo bo poskrbela tvoja skrbna mati — katoliška cerkev!

— **Novo društvo.** Poroča se nam, da se snuje v Ložu »Olepevalno društvo« in da so pravila že sestavljena.

— **Utonila** je 13. t. m. v Sušici 2letna Jožefa Sadar na vrtu so-

seđa Jamnika v komaj eden meter globoki kaptici.

— **Ustreljenega** so našli 12. t. m. na travniku poleg Stehanje vasi 54letnega Ivana Stalzerja. Sumi se, da ga je kakšen lovec iz nepravilnosti ustrelil na lovu.

— **Prijeli** so 19. t. m. v Jevšji iz Ljubljane pobeglega prisiljenca Ivana Oehlingerja in ga izročili okrajnemu sodišču v Litiji.

— **Jugoslovanski klub slovenske Besede na Dunaju** (I. Bräunerstrasse 7) priredi 24. oktobra ob 8. uri prvi zabavni večer v pričujoči se sezoni. S tem, da je prevzel naš rojak, član orkestra c. kr. dvorne opere g. Karel Jeraj pose aranzirja klubovih večerov, je zajamčeno vsem p. t. članom in klubovim gostom preobilo duševnega užitka in razvedrila pri vseh zabavah, ki jih bo prirajal klub. Ako se namreč ne ozirom na sodelovanje dveh nanovo ustanovljenih kvartetov (pevski in na gosli) obljubili so sodelovati med drugimi zlasti: za klub prezaslužna gospa prof. Reiserjeva, dalje g. dr. F. Jesenko ter člani c. kr. dvorne opere oziroma njenega orkestra: gg. Jaroslav Egem, Ed. Madensky, I. Radosaljevič iz Belegrada, skladatelj P. Stojanovič, F. Mišek, A. Mihačević, R. Stano, F. Vušković i. dr. Z ozirom na navedena imena se nam zdi vsako nadaljno priporočanje klubovih zabav napram dunajskim našim rojakom docela odveč. Odbor se bo trudil, da bodo programi karmoe različni in zabavni, da vstreže zahtevam najširših krogov. Zato si naj pa šteje tudi vsak zavedni dunajski Slovenec v narodno dolžnost postati klubov član ter pohajati zabave karnajčešče, da bo klub v resnici središče vseh južnih Slovanov. Novi člani naj se blagovole zglasiti pisмено ali pa pri zabavah pri klubovem blagajniku g. dr. Hinterlechnerju. Članarina znaša na leto 6 K. Poštne pošiljave naj se naslove na blagajnika: III/2 Rasumofskygasse 23. Slovanski gosti dobro došli!

— **Tatvine.** Dne 18. t. m. v času od 9 ure zjutraj do 1 ure popoldne utihotal se je tat v stanovanje trgovskega sotrudnika Ivana Zupančiča na Kongresnem trgu št. 6 in mu ukradel iz omarnega predala slamatno škatuljo, v kateri so bile sledeče reči: trije tolarji po 5 K, zlat poročni prstan z ugraviranim imenom »Minka — 18. 7. 1902«, zlat ženski prstan v podobi verižice, zlat prstan z rudečim kamnom, srebrna zapastnica z opalom, srebrna, ženska kratka verižica s srčkom, srebrna, pozlačena, ženska kratka verižica z obeskom in tanka, srebrna, pozlačena ovratna verižica. — Vžitkarju Ant. Gregorju na Cesti na Loko št. 13, je ukradla njegova služkinja I. E. iz omar 9 K in je odšla iz službe. — Trgovcu Matiji Spreitzerju na Starem trgu št. 28, je ukradel nekdo iz odprtega podstrešja žensko obieko, ženske nogovice in v isti hiši stanujoči stranki Uršuli Pečnikovi pa je odnesel s hodnika svilnat dežnik. — Antonu Mastnjaku, klapcu na Dunajski cesti št. 12, je bilo iz zaklenjenega kovčega v sobi ukradenih 120 K — Tiskarju M. B. je bil v nedeljo ponoči na veselici v »Katališkem domu« svitlo-siv povrtnik zamenjan ali pa ukraden. — Ivani Ponikvar, ženi užitninskega paznika na Tržaški cesti št. 31, je neznan tat ukradel z mostovža še nove črevlje. — Posestniku panorame A Sklautu v Lattermanovem dreveduro je bilo iz voza ukradenih 10 povečevalnih šip.

— **Vino na cesti.** Zormanov hlapec iz Šiške, je pripeljal danes dopoludne dva majhna soda vina v mesto. Na vogalu pri kazini je prav naglo zavil na Kongresni trg tako, da je eden sod padel z voza in pa sam tudi. Hlapec je nato, ko je videl, da teče iz soda vino, zbežal, pustivši konja, ki je sam dirjal po Kongresnem trgu v Wolfove ulice, kjer je pri Lassnikovi hiši zadel ob vogel hiše tako, da je še drugi sodeček z vinom padel na cesto in se tako pokvaril, da je tekle vino po cesti.

— **Z lopato po glavi.** Včeraj popoludne sprla sta se pri delu na Sv. Martina cesti delavca Josip Lebes in Jakob Vehar in je prvi vrgel slednjega trikrat ob tla. Končno pa ga je še z lopato udaril po glavi tako, da ga je poškodoval.

— **V Ameriko** se je odpeljalo danes ponoči z južnega kolodvoru 108 oseb, in sicer 50 Slovencev in 58 Hrvatov.

— **Iz Amerike** je došlo včeraj zvečer v Ljubljano 100 oseb.

— **Hrvatske vesti.** Tragičen konec. Amerikskemu stotniku Bedxu je pred več leti umrla v Samoboru hčerka, ko je ravno potoval po Hrvatskem in Bosni. Od tedaj je hodil vsako leto na grob ljubljene hčerke. Tudi letos je prišel v Samobor, a se je hudo prehladil in umrl. Pogreb se je vršil v soboto ob veliki udeležbi občinstva. Spremila ga je k zadnjemu počitku tudi baterija samoborskega topništva. — Franc Kossuth na Reki.

Predsednik neodvisne stranke, Kossuth, in podpredsednik Barabas prideta ob priliki Rakoczyjeve slavnosti dne 8. novembra na Reko, kjer bo imel Kossuth italijanski, Barabas, pa madjarski govor. — Hotel v Boki Kotorški. V Ercegovnih se je združilo več podjetnih mož s skupno glavnico 200.000 kron, da zgrade v Ušču Kotorškem hotel. — Dosedanji poveljnik zagrebškega pešpolka št. 53, polkovnik Otakar Machalicky, je imenovan poveljnikom 24. pehotne brigade, Na njegovo mesto pride polkovnik pešpolka Fabini št. 102, Josip Rowensky. — Stjepan Radić — aretiran. V nedeljo se je napotil Stj. Radić v Koprivnico, da se udeleži skupščine. V sredi mesta pa ga je ustavil mestni glavar Krkač in ga dal aretirati in v Zagreb odvesti, ker se Radić ni hotel udati njegovemu pozivu, naj zapusti Koprivnico. Vzeli so mu tudi nekaj izvodov »Uzničkih uspomn«, ki jih je imel pri sebi. Seveda so Radića že izpustili. — Vsi čevljarški pomočniki v Zagrebu so ustavili delo. — Kraljevički demonstranti pred sodiščem. Od 12 obtožencev ni bil niti eden oproščen. Dobili so po 1 do 3 tedne zapore. Pravniku Vučiću so z ozirom na njegove študije spremenili enotenski zapor v denarno globo, v znesku 35 kron.

* **Najnovejše novice.** — Dva delavska vlaka sta skupaj trčila na pensilvanski železnici. 16 delavcev je mrtvih, 30 ranjenih. — Na vlaku je umrla iz Ogrske na Dunaj se vozeča baronica Karlota Schell. — Ustrelil se je v Karlsruhe general pl. Gemmingen. Pred par dnevi se je tudi njegov brat ustrelil. — Dva ruska anarhista so prišli v Charlottenburgu ter ju izročili Rusiji. — Bomba se je razpočila na stopnicah poliojskega načelnika v Barceloni ter hišo deloma razjela. — Potočila se je ladja »Vincenzino« blizu Benetk. Štirje mornarji so utonili. — Starosta italijanskega parlamenta, 80letni senator Cavallini, je umrl v Milanu. — Novo cerkev so včeraj blagoslovili v 9. okraju na Dunaju v navzoč nosti cesarja.

• **Evropski gozdovi.** Če smemo verjeti statistikom, nam bo lesa še preje zmanjkalo, kakor premorega. Gozdovi pokrivajo sedaj le še 4 odstotke površine na Angleskem, 6 na Danskem, 7 na Nizozemskem, 13 na Španskem, 14 na Laškem, 17 v Belgiji, 18 na Francoskem, 20 v Švici, 21 na Norveškem 23 na Nemškem, 30 v Avstriji, 32 na Ruskem, 40 odstotkov pa na Švedskem. Angleži uvažajo vsako leto lesa za 480 milijonov kron, Belgijci za 96 milijonov kron, Švica za okroglo 14 milijonov kron, Nemčija pa za kakih 360 milijonov kron. Tudi Francozi kupijo vsako leto za kakih 94 milijonov kron lesa v inozemstvu. Samo Avstrija, Rusija, Švedsko in Norveško imajo še dosti svojega lesa.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 20. oktobra. Ministrski predsednik Körber je bil v posebni avdijenci pri cesarju in je poročal o dogodkih v deželnih zborih. Danes se odpelje v Trst k blagoslovljenju ladje »Körber«.

Dunaj 20. oktobra. Ogrska kriza še vedno ni rešena. Khuen-Hedervary in Lukacs sta bila sicer zopet pri cesarju, a porazumljenje se še vedno ni doseglo.

Dunaj 20. oktobra. Potovanje belgijskega kralja Leopolda na Dunaj je bilo brezvspešno, tako glede posredovanja v prepiru zastran kongo-države, kakor glede kraljevih hčera princezinje Lujize in grofice Lonyay.

Zadar 20. oktobra. V dež. zboru je namestnik razvil obširen program in med drugim napovedal uredbo vprašanja o notranjem uradnem jeziku v Dalmaciji.

Zagreb 20. oktobra. V Koprivnici in v Virju so bili shodi za financijalno samostalnost Hrvatske. V Koprivnici so orožniki prijeli publicista Štefana Radića in ga odgnali na kolodvor, češ, da je iz Koprivnice iztiran.

Berolin 20. oktobra. V tukajšnjih diplomatskih krogih je naredil poseben vtis članek oficijozne »Wiener Allgemeine Zeitung«, v katerem je bilo pojasnjeno, da je trozveza pravzaprav že mrtva.

Svila za bluze od 60 kr. do 11 gld. 35 kr. za meter — zadnje novosti! — Franko in že očiščeno. Bogata izbira vzorcev s prvo pošto. **Tovarna za svilo Henneberg, Zürich.** 6 (40-4)

Borzna poročila
Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.
Uradni kurzi dunaj. borze 20 oktobra 1903.

Naložbeni papirji:	Denar	Blago
1/2% majova renta	100.05	100.25
1/2% srebrna renta	100.00	100.20
1/2% avstr. krona renta	100.05	100.25
1/2% zlata	119.40	119.60
1/2% ogrska krona	97.90	98.10
1/2% zlata	118.25	118.45
1/2% posojilo dežele Kranjske	99.75	100.00
1/2% posojilo mesta Spljete	100.00	100.00
1/2% Zadra	100.00	100.00
1/2% bos.-herc. žel. pos. 1902	100.40	101.40
1/2% češka dež. banka k. o.	99.70	100.10
1/2% ž. o.	99.60	100.10
1/2% zast. pis. gal. d. hip. b.	101.00	101.60
1/2% pešt. kom. k. o. z		
10% pr.	105.50	106.40
1/2% zast. pis. Innerst. hr.	101.00	102.00
1/2% ogr. centr. deželne hranilnice	100.25	101.25
1/2% zast. pis. ogr. hip. b.	100.00	100.55
1/2% obl. ogr. lokalne železnice d. dr.	100.00	101.00
1/2% češke ind. banke	100.25	101.25
1/2% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98.60	98.60
1/2% dolonjskih železnic	99.30	100.30
1/2% juž. žel. kup. 1/2%	302.75	304.75
1/2% av. pos. za žel. p. o.	100.75	100.75

Srečke:

Srečke od leta 1854	170.00	179.00
1890/1	188.00	185.00
1894	249.50	263.50
tiske	291.00	166.75
zemlj. kred. I. emisije	285.00	289.00
II.	261.00	264.75
grške hip. banke	88.50	90.50
srbske 3 frs. 100-	127.25	128.25
turske	18.80	19.80

Basilika srečke

Kreditne	457.00	461.00
Inomoške	82.00	86.00
Krakovske	80.00	83.00
Ljubljanske	71.00	75.00
Avstr. rud. križa	53.25	54.25
Ogr.	26.75	27.75
Rudolfove	67.00	71.00
Salburške	77.00	80.00
Dunajske kom.	500.00	516.00

Delavci:

Južne železnice	79.00	80.00
Državne železnice	658.00	659.00
Avstro-ogrsko bančne del.	1598.00	1598.00
Avstr. kreditne banke	661.25	662.25
Ogrske	730.50	731.50
Živnostenske	280.25	281.00
Premogokop v Mostu (Brax)	683.00	689.00
Alpske montan	383.50	384.50
Fraške želez. ind. dr.	1778.00	1788.00
Hima-Muranyi	4.80	4.69
Trboveljske prem. družbe	381.00	384.00
Avstr. orožne tovr. družbe	355.00	359.00
Češke sladkorne družbe	150.00	153.00

Valute:

C. kr. cekin	11.35	11.39
20 franki	19.06	19.09
20 marke	23.47	23.55
Sovereigns	23.94	24.02
Marke	117.22	117.40
Laški bankovci	95.30	95.55
Rubliji	253.00	254.00
Dojarji	4.84	5.00

Žitne cene v Budimpešti.

dne 20. oktobra 1903.

Pšenica za oktober	za 50 kg	K 7.57
" " april 1904.	" 50	" 7.69
Rž " oktober	" 50	" 6.25
Koruza " sept. 1904.	" 50	" 5.32
Oves " oktober	" 50	" 5.40

Efektiv.
Nespremenjeno.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 16. oktobra: Viljem Haas, okrajnega glavarja sin, 10 let, Zaloška cesta št. 11, Ostronjeltis acuta. — Fran Danič, delavčev sin, 12 ur, Poljanska cesta št. 41, življenske slabosti. — Marija Novak, postelnica, 62 let, Krakovske ulice št. 33, Emphysema.
Dne 17. oktobra: Fran Klopčar, kurilec, 32 let, Martinova cesta št. 7, akutni revmatizem v členkih. — Jakob Lorber, zasebnik, 91 let, Kolodvorske ulice št. 41, ostarelost.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 206.2. Srednji vršni tlak 736.0 mm.

Okt.	Čas opazovanja	Stanja barometra v mm.	Temperatura v C.	Večrvi	Nebo
19.	9. zv.	736.2	4.9	sr. szahod	jasno
20.	7. zv.	738.3	1.2	sl. jizah.	skoro jas.
	2. pop.	737.5	12.2	sl. jizah.	jasno

Srednja včerajšnja temperatura: 6.1°, normale: 9.9°. Močrina v 24 urah: 0.0 mm.

Zahvala.

Štejemo si v dolžnost, da se s tem odkritosrčno zahvalimo za vse premmoge dokaze blagodejnega in prisrčnega sočutja ob smrti našega nepozabnega soproga, ozir. očeta, deda in pradedca, gospoda

Jakoba Lorber-ja

zasebnika
zlasti pa za lepe poklonjene vence in za častno spremstvo k poslednjemu počivališču. (2723)
V Ljubljani, 19. oktobra 1903.
Zalujoči ostali.

Angeljnovno milo * znamko
Marzeljsko (belo) milo. (972-57)

Že rabljene, pa še dobro ohranjene, po 300 litrov držeče

sode kupuje (2722-1)
graščinsko oskrbnitvo Hyacinthjevo v Krapini, Hrvatsko.

2 stanovanji
elegantno opremljeni s kopalno sobo in postranskimi prostori oddasta se **s 1. novembrom t. l.**
po jako nizki ceni v Dalmatinovih ulicah št. 3. (2687-3)

Trgovski pomočnik
izurjen v trgovini z mešanim blagom na deželi, zanesljiv tudi kot samostojen, se sprejme takoj pod ugodnimi pogoji. (2678-3)
Ponudbe sprejema **Jos. Baudaž**, trgovec v Kanalu na Goriškem.

4 hiše
s 30 sobami, gostilno, nekaj vrtom, blizu železnice postaje
se prodajo.
Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda«. (2681-3)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejaku.
Izvod iz voznega reda.
veljaven od dne 1. oktobra 1903. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Pizen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Direktni vozovi I. in II. razreda Trst Monakovo.) — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotaka, ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Lšl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak (direktni vozovi I. in II. razr.). Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Pizen, Budejevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Smohora, Celovca, Pontabla čez Selzthal iz Inomosta v Solnograd — Proga iz Novoga mesta in Kočevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zj. iz Novoga mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplic, Novoga mesta Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotaka — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Zanimk. Mešani vlaki: Ob 7. uri 23 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih, samo oktobra. — Prihod v Ljubljano drž. kol. v Zanimk. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih in samo v oktobra — Čas pri- in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani. (1719)

Sta najbolj koristni **štedilni mili** za hišno rabo! **Tovarna mila Pavel Seemann** Dobivate ju po špecerijskih prodajalnicah. **Ljubljana.**

Na oglu hiše št. 5 v Židovskih ulicah („pri Lipi“) se odda s 1. februarjem 1904 **prostoren lokal.** (2721-1)
Natančneje v hiši v II. nadstr.

Pisarja
zmožnega slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, izvežbanega v narekovanju in ilustraciji zemljiške knjige, brez organske napake, sprejme takoj ali najpozneje s 1. novembrom t. l.
c. kr. notar Janko Hudovernik v Kranjski gori.
Plača po dogovoru. Vsi pogoji so izrečno zahtevani. (2705-2)

Telegram
na slavnega gasilna društva! Najnovejšo iznajdbo na polju gasilstva izumil je tvorničar R. A. Smekal pri brizgalnicah novega sistema „Ravnotež“ z polovico pomanjšano delavsko silo, razmerje 1:10.
Podružnica R. A. Smekal-a v Zagrebu. (2714-2)

Učenec
iz boljše rodbine se sprejme v večjo tukajšnjo špecerijsko trgovino.
Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda«. (2719-1)

Vinske sode
od 620 do 650 litrov vsebine, prodaja po nizki ceni
Fran Cascio 1909-8
Vegove ulice št. 10.

Janeza Irdine zbranih spisov je pravkar izšla prva knjiga:
Bahovi huzarji in Iliri.
Prezanimiva epizoda iz južno-slovenske zgodovine.
Knjiga, važna za vsakega zavednega Slovenca.
Cena K 3.—, po pošti K 3.20.
Založil L. Schwentner v Ljubljani. (186)

Pri nekem mesarju
se nahaja velik pes, sivkast, z dolgimi ušesi in istotakim repom, ter brez marke.
Eventualni lastnik psa naj prijavi svoj naslov v upravništvu »Slov. Naroda«. (2724)

Izvrstna fina (11-239)
vina v buteljah
se dobé v trgovini
Edmund Kavčič
Ljubljana, Prešernove ulice.
Sprejmejo se pod jako ugodnimi pogoji solidni in spretni **zavarovalni potovalci.**
Ponudbe naj se pošljejo pod „zavarovalni potovalci“ na upravništvu »Slov. Naroda«. (2425-11)
Dobro vpeljana veletrgovina z vinom išče proti visoki proviziji ali tudi fiksnu plači **zastopnika.**
Sprejme se le dobro vpeljana moč prve vrste.
Ponudbe pod „E. H.“ poste restante, Trst. (2717-2)

!!! Ženitninsko posredovanje !!!
Za vse stanovne vsake vere in narodnosti. Za gospodične in vdove, za neoženjene gospode in vdovce vsake povoljne starosti. **Najstrožja tajnost** v vseh slučajih zjamčena. Treba se je obrniti zaupljivo po
„Agence Commerciale“, Dunaj I., Sonnenfelsgasse 19.
V dvajsetletnem obstoju največji uspehi.
(2440-29) **Ravnateljstvo „Commerciale“.**

Razglas. (2695-2)

V smislu § 37 občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se javno naznanja, da so

proračuni o dohodkih in troških za l. 1904

1. mestnega zaklada;
 2. mestnega ubožnega zaklada;
 3. zaklada meščanske imovine;
 4. ustanovnega zaklada;
 5. mestne elektrarne;
 6. mestnega loterijskega zaklada;
 7. amortizačnega zaklada mestnega loterijskega posojila;
 8. mestnega vodovoda in
 9. mestne klavnice
- že sestavljeni in bodo razgrnjeni v mestnem knjigovodstvu štirinajst dni, in sicer od 17. do 30. oktobra t. l., na vpogled, da vsakdo lahko navede svoje opazke o njih.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
dne 16. oktobra 1903.

Usojam si s tem naznanjati, da sem razvezal svoje razmerje z gospodom Edmundom Kavčičem in da mu več ne dobavljam svojega splošno znanega (2671-3)
likerja „Triglava“.
Izdeloval bom odsej na lasten račun to priljubljeno, zdravo pijačo, ki je ni smeti zamenjavati z likerji neke kranjske rastlinske destilacije „Florian“. Naročila sprejemam jaz sam ali pa firma Michael Kastner v Ljubljani.
Z velespoštovanjem **J. Klauer.**

Železne nagrobne križe
po najnižjih cenah in v največji izberi priporočajo
Ernest Hammerschmidt-a nasledniki Madile, Wutscher & Co.
zaloga železnine in kovin
v Ljubljani (2652-6)
na Valvazorjevem trgu št. 6.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“
Akcijski kapital K 1,000,000.—
Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.
Promese izdaja k vsakemu zrebanju.
v Ljubljani, Špitalske ulice šte. 2.
Zamenjava in ekskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.
Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavecije.
Eskompt in inkasso menic. Borsna naročila.
Podružnica v SPLJETU.
Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vziška. (2975-136)
Promet s čeki in nakaznicami.